

Borderholic 29

Slovo úvodem

(za redakční radu Pavel Pasler)

Po delší době máte před sebou nové číslo Borderholicu. Vzhledem k tomu, že se část publikační činnosti autorů přesunula na klubový web, bude Borderholic vycházet v redukovaném rozsahu jednou ročně (případně může vyjít navíc nějaký speciál zaměřený na konkrétní téma).

Pokud budete chtít přispět i Vy nějakým článkem, můžete ho i nadále zasílat redakci s tím, zda preferujete publikaci spíše v časopisu nebo na webu.

Chtěl bych opět poděkovat všem autorům článků (jejich jména najdete vždy u článku) i fotografií (Monika Švarcová, Ilona Morávková a několik autorů, kteří si přáli zůstat v anonymitě).

Vážení majitelé a příznivci border kolií

Blíží se Dny BOC 2012 a tak bych Vás na ně rád pozval. Budou 22.-23.9. opět ve Zbraslavi u Brna, ale s poněkud odlišnou koncepcí. V sobotu je tradičně na programu klubová výstava, kterou zpestří ukázky dogdancingu. Po skončení výstavy proběhne **členská schůze**. Ta bude velmi důležitá, budeme schvalovat **nové stanovy**. V tomto čísle Borderholiku je jejich návrh. Pokud by měl k nim někdo připomínky, prosím, neprodleně napište, nebo zavolejte jednatele klubu, Daniele Rájové. Na výstavu je pozvaná fotografka, která bude dokumentovat celý průběh výstavy, případně vyfotí i vašeho psa. V neděli již nebude bonitace a ani soutěže v agility nebo ve flyballu, jako v předchozích letech, ale připravili jsme pro vás velmi zajímavé semináře o chovu a zdraví border kolií. Přednášky zpestří ukázkou dogfrisbee.

Už také plánujeme Dny border kolií 2013. Protože jsme museli nahlásit na ČMKU místo, datum a kdpo bude posuzovat, nemohli jsme počkat do členské schůze, kde bychom o náplni mohli diskutovat. Tak tedy, větší část programu je hotová. Místo je dojednané, bude to ve Vraném nad Vltavou – krásné místo. Jako rozhodčí i přednášející pro klubovou výstavu při Dnech border kolií, které máme naplánovány na 27. - 29. 9. 2013, jsme oslovili paní Joanne Ratcliffě a pána Rosse Greena z Velké Británie. Oba jsou dlouholetí chovatelé border kolií a rozhodčí - specialisté na plemeno. Chceme jejich návštěvu maximálně využít a tak bychom při Dnech BOC rádi pořádali 2 výstavy, tedy v pátek klubovou bez zadávání klubového vítěze a v sobotu klubovou se zadáváním klubového vítěze. Po skončení páteční výstavy by probrali jak by se měly border kolie správně předvádět. Chtěli jsme pořádat speciální výstavu, ale to bychom se museli dohodnout s KCHMPP. Bohužel, naše snahy o domluvu se minuly účinkem.

Oba rozhodčí naše pozvání nadšeně přijali, posoudili by společně obě výstavy a v neděli by vedli seminář. Mají připraveno několik přednášek k tématům týkajících se plemene (např. Výklad standardu z pohledu specialisty na plemeno, Pohyb border kolie). Přednášky budou doprovázeny obrazovými prezentacemi, ukázkami na živých psech a samozřejmě proběhne diskuze. Myslíme si, že akce bude velmi přínosná pro chovatele border kolií a očekáváme i účast chovatelů ze zahraničí. Rádi bychom pozvali i české rozhodčí pro border kolie, měli by tak možnost poznat pohled specialistů na plemeno.

Další téma, které bych chtěl krátce zmínit, je podpora lidí, kteří dělají čest klubu a border kolím svými výsledky. Výbor klubu rozhodl například přispět Mirkovi Koškovi na cestu do Holandska, kam se nominoval s Glenem na Continental, což je vlastně mistrovství Evropy v ovládní ovčáckých psů v pasení. Navíc se kvalifikoval i s Nickem, který tam jede jako náhradník. M. Koško má dlouhodobě vynikající výsledky v pasení s několika psy, je čestným členem klubu. Myslím, že není pochyb o tom, že lidi tohoto kalibru bychom měli podporovat. V zápise z jednání výboru jsou podrobnosti k tomu, jak lze příspěvek klubu na reprezentaci získat.

Jistě jste zaznamenali, že máme nové klubové předměty, že jsou nově nafoceny a přidány na WEB BCCZ, že je lze koupit jak na klubových akcích, tak na dobírku s tím, že klub přispěje na poštovné. Bohužel, zatím se nedaří vše dělat tak, jak bychom si představovali a klubové předměty prodávat tam, kde by se sešlo více členů klubu. Myslím, že bychom se měli o tom pobavit na členské schůzi a vytvořit nějakou koncepci.

Od minulého vydání Borderholiku se toho mnoho událo. Bylo by to na delší povídání a psaní. Záznam těch hlavních událostí a rozhodnutí najdete ve zprávách z jednání výboru, které se objevují na klubových internetových stránkách každé 3 měsíce. Ta poslední zpráva z výboru dokonce musela být vydána již za jeden měsíc. Nechci tím říci, že je hodně problémů, které musí výbor řešit. Spíše je to tím, že majitelé border kolíí mají spoustu aktivit, jsou stále aktivnější a aktivnější – jsou to prostě borderholici.

V závěru bych chtěl poděkovat Janě Malinské za to, jak se stará o klubové internetové stránky a Heleně Svobodové, která průběžně doplňuje databázi českého chovu border kolíí. Zdá se, že tyto dva komunikační zdroje po delší době stagnace nyní již fungují dobře.

Radko Loučka - předseda BCC CZ

Členská schůze při dnech BOC ve Zbraslavi (není volební)

Výbor klubu schválil následující program členské schůze (jednání povede jednatelka D. Rájová):

Úvod (předseda klubu R. Loučka)

Volba orgánů schůze (volební komise, návrhová komise, zapisovatel, ověřovatel zápisu)

Zpráva jednatele o členských záležitostech, sportovních a pracovních aktivitách (D. Rájová)

Zpráva týkající se výstav (H. Půlpánová)

Zpráva poradce chovu (M. Švarcová)

Zpráva o hospodaření (H. Sklenaříková)

Zpráva Kontrolní a revizní komise (S. Sochorová)

Klubové WEB stránky a databáze – info a diskuse (J. Malinská, H. Svobodová)

Klubový zpravodaj Borderholic - info a diskuse (P. Pasler)

Klubové předměty - info a diskuse (S. Lefnerová)

Diskuze ohledně sídla klubu a s tím související změny stanov BCC CZ

Vyhlášení klubových šampiónů, předání pohárů (D. Rájová)

Plán akcí na rok 2012 (prosíme potenciální pořadatele o poslání nabídky jednatelem)

Různé

Závěr (R. Loučka)

Výstavní sezóna 2011

(Helena Půlpánová)

V loňském roce ČMKU odsouhlasila a vydala nové směrnice pro získání nového titulu šampion ČMKU, který je v platnosti od 1.7.2011 - viz. stránky ČMKU (www.cmku.cz) v sekci Řády a předpisy. BCCZ i v roce 2011 pořádal dvě výstavy. Na jaře to byla Klubová výstava bez zadávání titulu Klubový vítěz a Klubový vítěz mladých v Opatovicích nad Labem. Tuto výstavu přijela posuzovat paní Anna Kochan z Polska. Na výstavu bylo přihlášeno 102 jedinců plemene border kolie. V odpoledních hodinách se nad hlavami vystavovatelů zatáhly mraky, většina fen soutěžila za velkého deště a v terénu, který by byl spíše vhodnější pro vodní sporty. Borderkám naštěstí změna počasí ani trošku nevadila. V závěrečných soutěžích nejlépe uspěl a Vítězem plemene se na této silně obsazené výstavě stal Gentleman of Tennant.

Tradiční Dny border kolí se v loňském roce dočkaly několika změn. Výstava byla přesunuta ze srpnového termínu na září a zároveň jsme využili staronový areál ve Zbraslavi u Brna. Novinky byly vesměs vnímány velice pozitivně. Areál nabízí více ubytovacích kapacit, kvalitnější travnatou plochu a příjemnější prostředí k vycházkách a venčení psů. Na tuto výstavu bylo přihlášeno 50 psů a 71 fen. Vysoký počet přihlášených jedinců opět ukázal, že výstavy pořádané Border collie clubem Czech Republic jsou stále velice oblíbené nejen mezi majiteli z Čech, ale také mezi vystavovateli ze zahraničí. Pozvání k posuzování přijali sympatičtí manželé Bailey z Anglie. Pan Bailey posuzoval všechny třídy psů. I když byla většina tříd silně obsazena, jeho posuzování mělo spád. Pan rozhodčí kladl velký důraz na mechaniku pohybu, anatomii a celkový výraz. I paní Bailey věnovala posuzování náležitou pozornost, všechny feny důkladně prohmatala a prohlédla. Většinu předvedených fen hodnotila velice kladně a známku výborná si tak odnesla většina z nich. Závěrečné soutěže posuzovali oba rozhodčí společně, nejlepší jedince plemene - BOB získal pes Borderline Country Justinstyle. Velký dík patří všem pomocníkům, kteří svůj volný čas věnovali přípravě a průběhu celé akce.

Závěrem bych ráda pozvala všechny majitele, chovatele a příznivce border kolí na Dny border kolí, které se budou konat opět ve Zbraslavi u Brna v termínu 21.9.2012 - 23.9.2012.

Výsledky všech významných výstav průběžně zpracovává Monika Švarcová na svých webových stránkách <http://borderkolie.websnadno.cz/>

Výbor klubu uvítá pomoc všech, kteří mají podnětné návrhy a nápady, jak zlepšit kvalitu našich klubových výstav. Uvítáme především zájemce o práci jako vedoucí kruhu, tlumočnick, zapisovatelka, dále pomocníky při zpracování výsledků výstav a podobně.

Mezi mořem a horami

(Ilona Morávková)

4 SUMMER NIGHT DOG SHOWS – SPLIT, CHORVATSKO 21. – 24. 7. 2011

Původně jsem pánovala cestu po Francii spojenou se světovou výstavou psů v Paříži, ale dovolená u moře s kombinací čtyř výstav v krásném a teplém Chorvatsku vyhrála na plné čáře.

Psi potřebují pro vstup do země: klinické vyšetření, nesmí být starší než tři dny od data odjezdu a veterinární osvědčení o ne-výskytu vztekliny v okruhu 100 km a samozřejmě pas a čip. Doporučuje se třeba Advocate, které zabraňuje přenosu srdečních červů. Přenašeči jsou komáři.

Zajistit si ubytování předem se ukázalo jako problém. Po obdržení informace, že budeme čtyři lidé a čtyři psi, se dost cestovek už ani neozvalo. A poté, když po mě chtěli míry a váhy psů, jsem přestala komunikovat já. Až v květnu přes inzerci v časopise Dogs Magazín se nám to povedlo. Cesta trvala asi 12 hodin a po dvou hodinách pauza na venčení a pití. Borderky, které jsou zvyklé cestovat, to zvládnou naprosto v pohodě. Je určitě dobré přijet o několik dní před výstavami dříve a nechat psy aklimatizovat. Přece jen teplotní rozdíl je šokem pro lidi natož psy. Také jsem byla hodně zvědavá, co udělá koupání v moři se srstí psů. No a výsledek předčil mé očekávání. Nejen že slaná voda nezanechávala mapy a šedivou srst, ale po lehkém vykartáčování byla lesklá, hebká a zářivá. Proto jsem psům opláchla hlavu, oči, čumáček a hotovo. Naše delegátka nám ukázala kam se chodí Chorvaté se psy koupat, jinak byly na plážích cedule se zákazem vstupu pro psy. No jo, ale když jsme dorazili na místo a viděli tu spoustu střepů, ostrého kamení odpadků a jiných libůstek, řekli jsme ani

omylem. Před výstavou se psi koupali ráno a večer, když už na pláži bylo pár lidí, nebo nikdo a žádný problém nebyl.

Co se týče výstavy, tak vyjadřuji slovy - bombastické, úchvatné, nádherné a úplně jiné než jsme zvyklí u nás i v sousedních státech. Výstava se konala na okraji Splitu ve Stobreči. Prostě mezi mořem a horami na větším fotbalovém hřišti. Začínalo se posuzovat ve 20.00 do 23.00 a od půlnoci začínali soutěže.

Rozhodčí pro border kolie: ADRIAN LANDARTE-Uruguay, ANN INGRAM-Irsko, RONY DOEDIJNS- Holandsko, DAMIR SKOK-Chorvatsko. Z české a slovenské republiky neposuzoval nikdo.

České barvy hájili, Clermont-Ferrand Dajavera, Diego Tender Flash a Athea Fin Dream of joy a Brilliant Bucky Dream of joy.

Jen samotné zahájení se neslo ve velmi slavnostním duchu. Taneční vystoupení v krojích, nastoupení a představení jednotlivých rozhodčí pro daný kruh a Chorvatská hymna na závěr. Drtivá většina vystavujících byla v oblecích a šatech, o rozhodčích ani nemluvě. Prostě událost! Čtvrtý a poslední večer výstavy, se stal opravdu nezapomenutelným! Těsně po zahájení a představení rozhodčích se strhla asi hodinová bouřka, s kterou si organizátoři poradili okamžitě. Pouštěli diskotékové hity, a když déšť trochu povolil, Italové vyrazili do kruhu a začali tancovat a strhávali ostatní, včetně rozhodčích. Damir Skok si vlezl na stůl a vybízel k tanci. Prostě neopakovatelná atmosféra! Stojí ještě za zmínku vystavovatelé z Itálie. Hned vedle nás byli dvě skupiny, každá asi po 10 až 15 psech. Jejich vybavení, jejich přípravy psů na výstavu a samotné předvedení psů v kruhu, no několikrát jsem si sama musela zaklapnout pusou. Dokonalost do detailů!!

Je velká škoda, že mnoho lidí vystavování jako takové podceňuje. Vždyť krásně předvedený pes, který je sladěn s páníčkem, dokáže udělat dojem nejen na ostatní přihlížející, ale i na posuzujícího.

Sága zvaná White factor u Border Collie?

(Václav Mazánek a Iva Vojtíšková)

“Sága (známa např. z díla bratří Grimmů) je z ústního podání vycházející vyprávění o neuvěřitelném a fantastickém, které je však líčeno jako pravdivá skutečnost. Styl ság je neosobní, hutný, bez vysvětlování příčiny nějaké události. Věci se stávají a lidé jednají, tak, jak jednají, nicméně není vysvětleno proč”.

Tak nějak přistupuje k pojmu “white factor” ve vztahu k BOC spousta chovatelů, funkcionářů klubů i rozhodčích na výstavách.

Proč si to myslíme? Tak třeba ve výkladu k bonitační kartě BOC našeho klubu stojí:

Bílé znaky

Všechny BC mohou mít různý stupeň irského vzoru (Irish pattern Irish spotting), což jsou u collií klasické bílé znaky na: čenichu, límci, břichu, nohách, špičce ocasu.

Všechny BC mohou být nositeli white faktoru (white factor), projevujícího se často bílou barvou na přední straně zadních noh od hlezen až po stehna. Tito psi mívají často částečně nebo zcela modře zbarvené jedno nebo dvě oči. Všechny BC mohou mít různé množství bílého zbarvení na hlavě a na těle.

Geny, které ovlivňují bílé zbarvení hlavy jsou zcela odlišné od genů ovlivňujících bílé zbarvení těla.

Geneticky bílý (bíle skvrnitý) pes (genetically white = pattern-white = Pinto) má na těle bílé plochy přesahující irský vzor. Má bílou barvu i na zádech, bocích, větší části ocasu, ... Může mít přitom zcela černou hlavu s případným bílým proužkem mezi očima.

Naopak pes, který má hlavu z poloviny nebo i více bílou, ale tělo zbarveno normálně, ať už s irským vzorem nebo bez něj, a který nemá bílou barvu na předku zadních noh, je normálně zbarvený jedinec.

Vzhledem k bílému zbarvení může být tedy BC v některé z následujících skupin:

- *bez bílého zbarvení*
- *normálně zbarvený jedinec (pouze klasický irský vzor úplně nebo částečně projevený), bez ohledu na zbarvení hlavy*
- *white faktor*
- *geneticky bílý (bíle skvrnitý) pes*

1) Bonitační karta pro border collie - výklad. http://www.bcccz.cz/bonit_karta_vyklad.html.

V tom aby se čert vyznal.

Jak to, že normálně zbarvená je pouze border collie s irským vzorem. Vždy jsme se domnívali, že normální je to co odpovídá normě. V tomto případě normou je standard FCI , který ohledně barvy říká: “dovoleno je množství barev, přičemž nikdy nesmí převládat bílá”.

Tvrzení že: “geny, které ovlivňují bílé zbarvení hlavy jsou zcela odlišné od genů ovlivňujících bílé zbarvení těla” je rovněž těžko zdůvodnitelné. Žádný ze známých genů neovlivňuje selektivně bílé zbarvení těla nebo hlavy.

Vlastně o nic nejde. V rámci občanského sdružení se jeho členové mohou dohodnout na jakékoliv terminologii a pro popis bílých znaků v bonitační kartě pak klidně používat i takový popis, kde znamená že:

- **bez bílého zbarvení** je vlastně ve smyslu rozdělení podle C.C. Little fenotypová manifestace alely S
- **normálně zbarvený** je pak fenotypová manifestace alely si ("Irish spotting")
- **white factor** je fenotypová manifestace alely sp bez skvrn na zádech ("Piebald")
- **geneticky bílý** je fenotypová manifestace alely sp se skvrnami na zádech ("Piebald")

Barva srsti u psů budí zájem chovatelů odjakživa. V roce 1957 C.C. Little ve svém díle *The Inheritance of Coat Color in Dogs* publikoval dodnes velice moderní souhrnný přehled genů, které se na barvě srsti podílí. Jeho označení jednotlivých alel bylo přehledné a logické a po desítky let bylo přebíráno. Little definován lokus strakatosti (S)

Alela S kontroluje jednotné zbarvení **bez strakatosti**,

alela si je zodpovědná za výskyt bílé barvy na ploše těla **menší než 20 %** - "Irish spotting"

alela sp za výskyt bílé barvy na **20-80 %** těla - "Piebald"

a alela sw kontroluje extrémně bílé zbarvení (white factor) na **více než 80 %** těla - "Extreme white".

Takže obecně white factor znamená, že v fenotypovém projevu je více než 80 % těla bíle zbarveno.

Jak již řečeno podle standardu FCI je dovoleno množství barev, přičemž nikdy nesmí převládat bílá. Takže jasně je takový jedinec nechovný.

32) Little, C. C. (1957): *The Inheritance of Coat Color in Dogs*. Ithaca, New York: Comstock Publishing Associates.

Na úrovni DNA bylo doposud u psů identifikováno sedm genů, které jsou zodpovědné za zbarvení srsti: TYRP1, ASIP, MC1R, CBD103, MLPH, SILV a MITF. Pro skvrnitost je příslušný MITF.

26) Karlsson, Elinor K.; Baranowska, Izabella; Wade, Claire M.; Salmon Hillbertz, Nicolette H. C.; Zody, Michael C.; Anderson, Nathan et al. (2007): Efficient mapping of mendelian traits in dogs through genome-wide association. In: *Nat Genet* 39 (11), S. 1321–1328.

„Genetická kontrola bílých skvrn je složitá, protože do ni zasahuje množství různých polygenů a protože je i variabilita strakatosti velká.“

19) Dostál, Jaromír (2007): *Genetika a šlechtění plemen psů*. České Budějovice: Dona.

Podle posledních průzkumů je pravděpodobné, že ve skutečnosti strakatost řídí pouze alela S a si. V tomto smyslu je již také v roce 2009 odpověď Ing. Jaromíra Dostála, DrSc na dotaz Ing. Jany Ježkové ohledně barev srsti u Bearded Collie :

„Gen S – má alely S(?), si

Alela si kontroluje irskou strakatost (do 20% bílého), což za spolupůsobení modifikačních genů může být až téměř žádné, ale naopak téměř žádná bílá za spolupůsobení modifikátorů opačného působení může dát bílé znaky u jedinců S-. Proto jsem za alelou S udělal otazník. Různé varianty zbarvení budou vyštěpovat různá recesivní zbarvení, podle toho jakého genotypu budou rodiče. Nejvíce zbarvení se bude vyštěpovat po černých rodičích. Bez krytí v zahraničí či importů ze zahraničí se asi naše populace neobejde. Uvážíme-li, že recesivní alela může zůstat několik generací utajená, protože nebyli ke vzájemnému krytí použiti heterozygotní partneři, může dojít a bude docházet ke štěpení i například po pěti generacích. Z tohoto důvodu považuji jakékoliv zásady omezující vzájemné páření jedinců mezi sebou, kteří mají nejružnější, ale standardem uznaná zbarvení, za nežádoucí. Plně se ztotožňuji s názorem, že stavba kostry a genetické zdraví jedinců je daleko přednější, protože je

důležitější, nehledě k tomu, že jakákoliv zbytečná omezení mají ještě další nežádoucí genetické důsledky v redukci variability genů důležitých pro životní funkce.

Přeji hodně zdaru a jsem s pozdravem

Kynologii zdar!

J. Dostál“

- 20) Dostál, Jaromír (2009): Barvy u Bearded Collie, 18.02.2009. e-mail to Jana Ing. Ježková. odpověď na dotaz.
http://bc.glenalbryn.org/index.php?option=com_content&view=article&id=84%3Abarvy&catid=42%3Aopleneni&Itemid=109&lang=cs.

A teď se znovu dostáváme k tomuto “klubovému white faktoru”.

Jakousi myšlenkovou equilibristikou se z interně stanovených termínů pro popis skvrnitosti v bonitační kartě BCCCZ stal vážný zdravotní problém našich BOC.

Zcela nenápadně schováno opět do popisu barev u BOC v Příloze 4 Označování barev na tiskopisu hlášení vrhu (2) zápisu z jednání výboru BCCCZ číslo 12 stojí psáno:

„Upozornění 2: Zdravotním rizikem může být také krytí psem s tzv. white faktorem nebo geneticky bílým. Barvy v kombinaci s bílou (bílá na čenichu, límci, břichu, nohách, špičce ocasu) by měly mít tzv. **irský vzor** (Irish pattern, Irish spotting). White factor je přetečení bílé barvy z břicha a vnitřní strany stehen pánevních končetin na jejich přední, a často i vnější stranu. Tedy vlastně plynulé rozšíření irského vzoru do míst, kam nepatří. Geneticky bílá (genetically white = pattern-white = Pinto) znamená, že pes má bílé skvrny mimo irský vzor. Jsou často v podobě pruhů nebo samostatných skvrn na těle (většinou na zádech, bocích nebo větší části ocasu). Když tedy bude mít border kolie zadní nohy zepředu tmavé a např. na vnější straně stehna bude mít bílou skvrnu, bude to geneticky bílá a ne white faktor.

Zdroj:

Vycházeli jsme ze zahraniční literatury a hlavně z genetického kódu barev. Ten je například uveden na www.bordercolliecolors.com. Při pochybnosti o správném zařazení barvy se doporučuje využít informace z: www.kleine-arche.de/fellfarben_uebersicht.php“

- 14) Border Collie Club Czech Republic: Zápis z jednání výboru BCCCZ číslo 12. Příloha 4 Označování barev na tiskopisu hlášení vrhu (2).

Toto upozornění je diskutabilní hned ve dvou aspektech.

1. Není nám známa žádná původní práce, která by dokládala, že krytí psem s přetečenou bílou barvou z břicha a vnitřní strany stehen pánevních končetin nebo na jejich přední stranu by vedlo ke zvýšené produkci štěňat s extrémně bílým zbarvením. Je to i logické s ohledem na to, co dnes známe o dědičnosti irské strakatosti. Fenotypové vyjádření označované klasicky "Irish spotting", „Piebald“ nebo „Extreme white“ je vlastně manifestací jednoho a téhož genu při různém vlivu modifikačních genů.
Z tohoto pohledu je krytí psem s irským vzorem úplně stejným zdravotním rizikem.
2. Jedinci s „Extreme white“ zbarvením mají jen výjimečně zdravotní problémy. Na rozdíl od jedinců vzniklých ze spojení merle x merle, případně úplných albínů.

Ředitelka Australian Shepherd Health & Genetics Institute, Inc. (ASHGI) paní C.A. Sharp k tomu říká doslova:

„*Modroocí psi, kteří nevznikli ze spojení merle x merle jsou zdraví a odpovídají standardu plemene.*“

- 42) Sharp, C.A.: Blaue Augen bei nicht merle-farbigen Hunden. Aussie Genetics Fact Sheet. Australian Shepherd Health & Genetics Institute, Inc. (ASHGI).
http://www.ashgi.org/articles/fact_blue_eyed_blacks_german.htm.

Seznam literatury

- 2) Bonitační karta pro border collie - výklad. http://www.bcccz.cz/bonit_karta_vyklad.html.
- 3) Colours in the Border Collie. http://www.mastamariner.com/border_collie_colours_page-02.html.
- 4) Deaf Dog Education Action Fund. <http://www.deafdogs.org/>.
- 5) Fellfarbe der Hunde. http://de.wikipedia.org/wiki/Fellfarben_der_Hunde.
- 6) Genetické minimum. Shiba Inu Stránky. <http://www.shiba-dog.de/shiba-klub/Zecken/mendel.htm#k08>.
- 7) Scheckung. <http://de.wikipedia.org/wiki/Scheckung>.
- 8) Taubheit bei Hunden. <http://www.leveste.de/dalmaweb/taubheit.htm>.
- 9) The White Aussies Project. <http://www.lethalwhites.com/#name>.
- 10) Anonym: Border Collie Collors. WHITE SPOTTING - S GENE.
<http://www.bordercolliecolors.com/bordercolliecolors.white.html>.
- 11) Anonym: Pattern Whites. http://www.aussielads.com/pattern_whites.htm.
- 12) Barsh, Gregory S. (2007): How the dog got its spots. In: *Nat Genet* 39 (11), S. 1304–1306.
- 13) Benešová, Marika (2003): Odmaturuj! z biologie. Vyd. 1. Brno: Didaktis.
- 14) Bethurum, Pam (1998): White-linked Deafness in Australian Shepherds. Australian Shepherd Club of America. <http://www.asca.org/advancedarticles/whitedeafness>.
- 15) Border Collie Club Czech Republic: Zápis z jednání výboru BCC CZ číslo 12. Příloha 4 Označování barev na tiskopisu hlášení vrhu (2).
- 16) Border Collie Society of America: BREED COLORS.
http://www.bordercolliesociety.com/index_breedcolor.htm.
- 17) Bruch Andrea: Seite über den color-headed white Shetland Sheepdog! <http://www.chw-shelties-germany.com/>.
- 18) Candille, S. I.; Kaelin, C. B.; Cattanaach, B. M.; Yu, B.; Thompson, D. A.; Nix, M. A. et al. (2007): A - Defensin Mutation Causes Black Coat Color in Domestic Dogs. In: *Science* 318 (5855), S. 1418–1423.
- 19) Club für Britische Hütehunde e.V. (2009): Zuchtordnung des Club für Britische Hütehunde e.V.
- 20) Dostál, Jaromír (2007): Genetika a šlechtění plemen psů. České Budějovice: Dona.
- 21) Dostál, Jaromír (2009): Barvy u Bearded Collíí, 18.02.2009. e-mail to Jana Ing. Ježková. odpověď na dotaz.
http://bc.glenalbyn.org/index.php?option=com_content&view=article&id=84%3Abarvy&catid=42%3Aopleneni&Itemid=109&lang=cs.
- 22) Dostál, Jaromír; Koberová, Libuše; Martenek, Miloslav; Doležal, Vladimír (1995): Chov psů. Genetika v kynologické praxi. České Budějovice: Dona.
- 23) Frank Nicholas: Online Mendelian Inheritance in Animals (OMIA). The University of Sydney.
<http://omia.angis.org.au/>.
- 24) Hejduková Kristína, Hejduková Marcela: Sheltie - Genetika barev. <http://www.shelties.ic.cz/ramec.htm>.
- 25) Hirsch, Elke: FELLFARBEN und ihre Bezeichnung beim BORDER COLLIE. <http://www.kleine-arche.de/fellfarben-vom-bc/>.

- 26) Chappell Jess: Dog Coat Colour Genetic. <http://abnormality.purpleflowers.net/genetics/index.htm>.
- 27) Karlsson, Elinor K.; Baranowska, Izabella; Wade, Claire M.; Salmon Hillbertz, Nicolette H. C.; Zody, Michael C.; Anderson, Nathan et al. (2007): Efficient mapping of mendelian traits in dogs through genome-wide association. In: *Nat Genet* 39 (11), S. 1321–1328.
- 28) Krčmová Kristýna (2008): Bílý boxer - charakteristika rázu a jeho budoucnost. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně, Brno. Agronomická fakulta, zuletzet geprüft am 16.05.2011.
- 29) Kotelec Geri: Auf der Jagd nach dem unfassbaren Weißfaktor. http://www.chw-shelties-germany.com/Berichte/Stalking_d.pdf.
- 30) Kotelec Geri: Stalking the Elusive White Factor. <http://www.chw-shelties-germany.com/Berichte/Stalking.pdf>.
- 31) Laukner Anna (1997): Die Fellfarbe beim Hund: Literaturstudie und Zuchtbuchauswertungen. Inaugural-Dissertation. Ludwig-Maximilians-Universität München, München. Institut für Tierzucht. <http://www.newfoundlanddog.biz/DeutschLaukner.html>.
- 32) Lindsteding Susanne: GENETIK DER FELLFARBEN BEIM HUND. <http://hundefellfarben.de/tl/GENETIK-DER-FELLFARBEN.htm>.
- 33) Little, C. C. (1957): The Inheritance of Coat Color in Dogs. Ithaca, New York: Comstock Publishing Associates.
- 34) Little, Clarence C. (1979): The inheritance of coat color in dogs. 7. printing. New York, N.Y: Howell Book House. <http://www.howellbookhouse.com/>
- 35) McDonald, Lisa: WHITES AND PATTERN WHITES. http://www.ashgi.org/color/white_aussies.htm.
- 36) Metallinos Danika, Rine Jasper: Exclusion of EDNRB and KIT as the basis for white spotting in Border Collies. *Genome Biology* 2000. <http://genomebiology.com/2000/1/2/research/0004/>.
- 37) Nesvadbová M., Knoll A.: GENETICKÁ ANALÝZA STRAKATOSTI PSŮ. Mendel University of Agriculture. Brno. http://web2.mendelu.cz/af_291_mendelnet/mendelnet08agro/files/articles/biolziv_nesvadbova.pdf.
- 38) Ostrander, E. A. (2005): The canine genome. In: *Genome Research* 15 (12), S. 1706–1716.
- 39) Pfeiffer Ina: Welche Gene machen den Hund bunt? <http://www.vdh-lv-hessen.de/artikel.php?id=1>.
- 40) Platt, Simon; Freeman, Julia; Di Stefani, Alberta; Wiczorek, Lara; Henley, William: Prevalence of unilateral and bilateral deafness in border collies and association with phenotype. In: *J. Vet. Intern. Med* 20 (6), S. 1355–1362. http://www.bordercolliesociety.com/BC_Info/Health_Info/bcdeafness.pdf.
- 41) Rainer Brinks (2001): Defektgen Merle-Faktor (HUNDEZEITUNG). <http://www.hundezeitung.de/content/7696-Defektgen-Merle-Faktor>.
- 42) Ruvinsky, Anatoly; Sampson, J. (2001): The genetics of the dog. Wallingford, Oxon, UK ;, New York: CABI Pub.
- 43) Sharp, C.A.: Blaue Augen bei nicht merle-farbigen Hunden. Aussie Genetics Fact Sheet. Australian Shepherd Health & Genetics Institute, Inc. (ASHGI). http://www.ashgi.org/articles/fact_blue_eyed_blacks_german.htm.
- 44) Sheila M. Schmutz, Tom G. Berryere and Dayna L. Dreger (2009): MITF and White Spotting in Dogs: A Population Study. In: *J Hered* (100(suppl 1)), S. 66–74. http://jhered.oxfordjournals.org/content/100/suppl_1/S66.full?keytype=ref&ijkey=tbUq90neQRQlyrp, zuletzet geprüft am 19.04.2011.
- 45) Schmutz, S. M.; Berryere, T. G. (2007): Genes affecting coat colour and pattern in domestic dogs: a review. In: *Animal Genetics* 38 (6), S. 539–549.
- 46) Schmutz, S. M.; Berryere, T. G. (2007): The Genetics of Cream Coat Color in Dogs. In: *Journal of Heredity* 98 (5), S. 544–548.
- 47) Schmutz, S. M.; Berryere, T. G.; Dreger, D. L. (2009): MITF and White Spotting in Dogs: A Population Study. In: *Journal of Heredity* 100 (Supplement 1), S. S66.
- 48) Schmutz, Sheila M.: Dog Coat Color Genetics. Stand 7/2008. <http://homepage.usask.ca/~schmutz/dogcolors.html>.

- 49) Schmutz, Sheila M.; Berryere, Tom G.; Goldfinch, Angela D. (2002): TYRP1 and MC1R genotypes and their effects on coat color in dogs. In: *Mammalian Genome* 13 (7), S. 380–387.
- 50) Schmutz Sheila M., Berryere Tom G.: Color Implications in Health. http://www.ashgi.org/articles/color_implications.htm.
- 51) Sibylle Hahn (2008): Handbuch der monogenen Erbmerkmale beim Hund. Dissertation. Georg-August-Universität, Göttingen. Tierärztliches Institut. <http://webdoc.sub.gwdg.de/diss/2008/redde/redde.pdf>.
- 52) Simona Björkmanová Vávrová: Co je vlastně IRISH SPOTTING? <http://trilade.unas.cz/ostatni/irishspotting.html>, zulezťt geprüft am 17.03.2011.
- 53) Strain, George M. (2004): Deafness prevalence and pigmentation and gender associations in dog breeds at risk. In: *Vet. J* 167 (1), S. 23–32. <http://www.lsu.edu/deafness/VetJDeaf2004.pdf>.
- 54) Strain George M.: DEAFNESS IN DOGS & CATS. Information on Deafness Prevalence, Causes, & Management For Owners, Breeders, and Researchers. <http://www.lsu.edu/deafness/deaf.htm>.
- 55) The Eli and Edythe L. Broad Institute of Harvard and MIT: Dog Genome Project. <http://www.broadinstitute.org/mammals/dog>.
- 56) the United States Border Collie Club, Inc. (USBCC): All About Border Collies. WHITE BORDER COLLIES. <http://www.bordercollie.org/health/kpwhite.html>.
- 57) Ulrike Bauck: Vielfalt ohne Grenzen. Darstellung und Vererbung der Fellfarben bei Hunden am Beispiel der Tibet Terrier. <http://www.deki-la-chenga.de/info/zuechter/farbvererbung.htm#7>.
- 58) Vortman Bernard ; Mandema Louwke; Roem Wilma: COAT COLOUR WITH GENETIC BACKGROUND OF THE ICELANDIC SHEEPDOG. <http://www.theicelandicsheepdog.com/>.
- 59) Wachtel, Hellmuth; Dušková, Jana; Dostál, Jaromír; Doležal, Vladimír (1998): Chov psů v roce 2000. v ČR 1. vyd. České Budějovice: Dona. <http://www.worldcat.org/oclc/42029877>.

Poznámka redakce: Borderholic je časopis otevřený různým názorům členů klubu. S některými závěry uvedenými v článku se výbor zcela neztotožňuje a mohou být předmětem další diskuze.

Borderka jako záchranář

(PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D.)

Chování, povaha, fyzické dispozice a vůbec celé tělo border kolie, vše směřuje k naplnění cíle – být co nejlepším pomocníkem svého pána – ovčáka. Border kolie jsou nenároční psi střední velikosti, nekonfliktní s lidmi, obvykle dobře vycházející se psy. Navíc se opravdu snadno učí. Není divu, že v ČR jejich popularita stále stoupá. Vzhledem k tomu, že ne každý, kdo zatouží po tomto společníkovi, chová ovce, začaly se border kolie využívat i v různých psích sportech (agility, dogdancing) či pro canisterapii (minulé číslo Borderholiku).

Nikdo, kdo si border kolii pořídí, nesmí zapomenout, že byla vyšlechtěna pro, nahánění a zahánění a všelijakou jinou asistenci při pasení ovcí. Border kolie jsou hodně aktivní, vydrží pracovat s malými přestávkami celý den. Ovčácký pud je u většiny z nich velice silný a ovlivňuje výcvik, výchovu a vůbec soužití s nimi. Pro záchrané práce je

výhodou, že border kolie byly využívány také pro hledání ovcí zatoulaných. Proto je logické, že několik desítek border kolií je v ČR využíváno i pro záchranné práce.

V tomto příspěvku bych se ráda podělila se zkušenostmi z výcviku border kolie Aywy z Ohromujícího světa). Zaměřím se na pozitiva i negativa využití border kolií v záchranných pracích, tak jak jsem je měla možnost poznat buď díky své borderce, nebo díky borderkám jiných psůvodů. Na závěr si dovoluji dát k úvaze doporučení pro organizaci záchranných zkoušek s ohledem na nervovou soustavu border kolií.

Jaká jsou pozitiva

Intelligence, snadná ovladatelnost, schopnost zpracovávat samostatně informace z terénu

Border kolie je velice inteligentní a snadno ovladatelná. Rychle se naučí vše, co po ní psůvod chce. Nechá se vysílat do terénů, reaguje při tom na nepatrné pohyby ruky, hlavy či těla psůvoda. Okamžitě přijde na zavolání. Pro záchranné práce je snad nejvýhodnější to, že v nezvyklých situacích dokáže nacházet nová řešení. Aywy umí v terénu, který prohledává, sama nakládat se směrem větru a zařídí se podle toho. Pokud vítr fouká nepříznivě, tj. směrem stejným jako je směr prohledávání, vyrazí jako střela kupředu, uběhne 300 či více metrů a prohledává terén postupem cik-cak směrem ke mně. Sama má také obvykle docela dobrou představu o tom, kde již byla a kde ještě ne. Tak zvaný „optimální průchod terénem“ si borderka najde často sama.

Krátký reflexní oblouk – rychlé reakce

Reflexní oblouk u border kolie je velice krátký, na povely reaguje téměř okamžitě. Tato rychlost chrání border kolii před nebezpečím, které při záchranných pracích hrozí. Z propadající se podlahy seskočí včas spíše než pes jiného plemene, lépe se vyhne větvičce či střepu. Stihne uskočit, když ze střechy padá uvolněná taška. A samozřejmě rychleji zareaguje na povel psůvoda, který identifikuje pro psa neidentifikovatelné nebezpečí.

Snadná motivace

Border kolie pro svého pána pracuje s velikou chutí. Lze ji snadno motivovat, „dobrým slovem“ či krátkou hrou s míčkem nebo jinou oblíbenou hračkou. Ale také úsměvem, pohlazením. Border kolie je nejtřastnější, když má od svého pána nějaký zajímavý příkaz. Nejvíce jí mrzí, když jí pán žádný příkaz dlouho nedává. Motivace border kolii hodně dlouho vydrží, tj. stačí jeden povel, aby plnila celou řadu po sobě následujících prvků, aniž by potřebovala další povzbuzení (například na jeden povel „hledej“ prohledá celý objekt, vyběhne po schodech na půdu, seběhne do sklepa, přeskočí prkno ve dveřích apod.).

Vytrvalost v práci a vysoká kondice

Většina border kolií se sama udržuje ve vysoké kondici různým běháním za míčkem a pasením všeho, co se hýbe, takže v porovnání s jinými rasami psů je jejich kondice obvykle vysoká, což se projeví především za nepříznivých klimatických podmínek (horko). Border kolie vydrží pracovat (s malými přestávkami) celý den a není to pro ni žádné přemáhání, pracuje s chutí. Umí také několik triků, jak se o sebe postarat. Aywy si, když je hodně uhřátá, vyhrabe v zemi dolík a lehne si do něj a leží v něm, než se ochladí. Dokáže také cítit vodu na velkou vzdálenost. Pamatuje si napajedla v pařezech, kolem kterých prošla – když má žízeň, ví, kde najde vodu. To vše je samozřejmě pro záchranné práce velkou výhodou.

Obvykle dobrý zdravotní stav

Border kolie je poměrně zdravé plemeno. Netrpí tak často dysplazií kyčelních kloubů jako v posledních letech tradičně používaná služební plemena (dobrman, německý ovčák,

velký knírač). Border kolie s dysplazií navíc není tak hendikepovaná, protože je lehká. Netrpí ani obávanou torzí žaludku.

Slabé lovecké pudy

Border kolie nemá lovecké pudy (nebo chcete-li, mají lovecké pudy přeměněné na pasení). Při nácvičku záchranného vyhledávání v terénu se tedy nemusí řešit „odbourávání loveckého pudu“. Když se před ní zvedne srna, border kolie (obvykle) neuteče. A kdyby, tak srnu nesloží, ale bude se ji pokoušet nahnat na psovoda, zakrátko však pochopí, že ji má ignorovat. Takové chování lze samozřejmě nacvičit i s labradory, nebo s jinými pro záchranné práce využívanými loveckými psy, ale trvá to delší dobu a psovoda to stojí větší úsilí.

Samočistící srst

Border kolie má hustou srst s podsadou, která jí umožňuje nocování venku i za značně nepříznivých klimatických podmínek (zima). To jí poskytuje výhodu oproti dobrmanovi nebo malinoisovi. Na obličejových partiích a na nohách má srst přirozeně kratší, takže ji nebrání ve výhledu, nešpiní se při krmení, jako například vousy dnešních kníračů. Není potřeba ji stříhat a ani pravidelně vyčesávat. Může projít bahnem a za chvíli bude zase vypadat jako kdyby jí vůbec neprošla – vše z ní velice rychle opadá, mokrá srst rychle oschne. Pro záchranné práce je to opravdu velice praktické. V terénu se pes často umaže nebo namočí a čím rychleji a „samo“ se to vyřeší, tím lépe.

Velikost a vzhled

Border kolie je střední velikosti, váhy obvykle do 20 kg. Takže se leckam vejde. Menší border kolie mohou v letadle cestovat v prostoru pro přepravu cestujících. Zraněnou border kolii majitel unese lépe, než např. německého ovčáka. Pro nalezenou osobu – v ČR ji psi označí štěkáním – může být štěkající pes velice nepříjemný (zvláště pro dítě). Je to další stres, který ztracená osoba zažívá. Vzhled a celkový projev border kolie nahání méně hrůzy, než např. dobrmana nebo černého velkého knírače.

A jaká negativa

Citlivá až labilní nervová soustava

Všechny border kolie jsou velice nervní psi, temperamentem jsou jako plemeno spíše cholericí. To pochopitelně souvisí s jejich vysokou inteligencí a krátkým reflexním obloukem. Rychlé reakce a vysoké inteligence si ceníme, ale tato pozitiva mají i tu druhou stránku: nervová soustava border kolí je labilní. To, co pro knírače je maličkost, které si sotva povšimne, může být pro border kolii problém. Celá řada jich trpí tím, že mají někdy pocit, že se na ně psovod hněvá, i když to není pravda. Výcvikový přístup k takto nastaveným psům musí být tedy zcela odlišný než „svazarmovský“. Nejvhodnější se zdá pozitivní a bezdotyková výcviková metoda, citlivý a individuální přístup psovoda. A samozřejmě vhodná a raná socializace.

Sklon k přeskokovému chování

Při velkém tlaku na výkon může border kolie projevit tzv. „přeskové chování“. Přeskové chování se v záchranných pracích projevuje tím, že pes u figuranta, kterého našel, ale netroufá si ho označit štěkáním, začne hrabat, močit či kálet. Nejistotu u figuranta některé border kolie řeší tím, že od něj odběhnou k psovodovi, ujistí se o jeho přízni, a pak se vrátí s nalezenou odvahou figuranta označit. Možná by bylo pro ně obecně vhodnější značení nalezených osob tzv. nálezkou než štěkáním. V českých podmínkách je ovšem značení nálezkou dosud tak málo využívané a neobvyklé, že k němu psovod border kolie málokdy

získá odvahu. Byl by totiž pravděpodobně jediným, kdo by v týmu takto postupoval, jediný na českých akcích, kdo by rozhodčímu hlásil tento způsob nálezu.

Přílišná závislost na psovodovi

Ačkoli některé border kolie pracují samostatně, vždy je potřeba počítat s tím, že bývají závislé na psovodovi. Vždy pro ně je těžké pracovat na větší vzdálenost od něho. Bude stát více času je to naučit. Některé border kolie možné obavy z odloučení od psovoda nepřekonají tak, takže nemohou být využívány v praxi, ani se účastnit nejvyšších zkoušek.

Border kolie reagují i na velice malé podněty psovoda. Často stačí, aby si psovod myslel, že „na tomhle stromě musí být figurant“ a jeho border kolie již začne ohlašovat falešný nález. Aywy mi takto označila strom vzdálený ode mne 60 m. Nechápu jak, ale došlo mezi námi k přenosu. Jenže to, co jsem považovala za záda figuranta ležícího pod stromem, bylo nějaké staré křeslo. Zřejmě jsem jí nevědomky dala nějaký skrytý pokyn a ona reagovala. Na 60 m! Nebo, pokud tým psovod-pes prohledává nějaký terén – pes je vpředu, psovod jde za ním, stačí, aby se psovod bezmyšlenkovitě zastavil a pes se místo hledání vrátí k němu, protože zastavení psovoda bere jako povel. Pro psovoda je těžké border kolii neovlivňovat a úspěch v záchranných pracích často závisí na tom, že se pes nechá pracovat samostatně a psovod „čte“ jeho projev. Kromě „čtení psa“ se psovod musí naučit nedávat nevědomě pokyny.

Nedůvěra k cizím osobám

Border kolie jsou obecně spíše plaché. Pokud je psovod od nich navíc vzdálen, mohou mít s kontaktem s cizí osobou problém. Rozhodně se jim nelíbí, pokud aktivita – snaha o kontakt – přichází od cizího člověka. Před nácvikem značení štěkáním je potřeba figuranta poučit, aby nedělal prudké pohyby, aby se psa nesnažil chytit a obejmout, popř. ani hladit. Aywy při jednom cvičení s hasiči našla nezkušenou figurantu (přítelkyni jednoho z hasičů). Organizátoři akce jí nevysvětlili, jak vypadá označení (pes štěká). Ona se pak Aywy tak lekla, že zoufale rozhodla rukama ve snaze se ochránit. Aywy se pochopitelně zase strašně lekla nečekané reakce figuranta a uskočila. Při tom se ošklivě pořezala na krku o střepy z rozbité obrazovky. Naštěstí to nijak neovlivnilo její další práci.

Vnímá přirozené hranice terénů

Border kolie jsou citlivé na přirozené hranice a přechody v terénu, např. kraj lesa, potůček, mez, změna porostu. Tyto hranice vnímají a přirozeně se pohybují jen v terénu, do kterého je pán poslal. Pokud je tedy potřeba prohledat nejen louku, ale i les za ní, může mít border kolie problém. Zvláště, pokud tam nevede žádná pachová stopa. Samozřejmě přechod do jiného terénu lze inteligentní borderku také naučit, ale chvíli to trvá. Samostatně, bez povelu psovoda, se k tomu spíše neodhodlá.

Malá žravost

Motivace pamlsky není u border kolie tak silná jako u jiných plemen. Dokonce někdy jídlo (i pití) během práce odmítá. Pokud ale nepřijímá při akci vodu, měl by pro ni psovod začít připravovat vývary nebo jiné tekutiny, které ji spíše nalákají a kterými se cca 30 minut před výkonem zavodní. Inspirací mohou být zkušenosti musherů. Ti mají sofistikované návody, jak správně a ve vhodnou chvíli zavodnit psa tak, aby mu při výkonu tekutiny nechyběly a zároveň, aby nebyl jeho výkon narušen příliš plným močovým měchýřem, popř. močením. Je vhodné naučit psa pít i požití pamlsků na povel.

Častý výskyt reakce na střelbu

Border kolie mají citlivou nervovou soustavu. Jako plemeno nebyly šlechtěny k odolnosti na střelbu a hluk. Proto jich má mnoho reakci na střelbu a různé další hluky. Dovolují si tvrdit, že střelba všem border koliím vadí. Některé po střelbě dokáží plnit příkazy či pokračovat v práci, mnohé ale nikoli. Klid při střelbě není u border kolie nikdy trvalý a nikdy s ním nemůžeme počítat s jistotou. Lze ho totiž velice snadno ztratit. A pak se hodně špatně získává zpět. Nejlepším doporučením pro ty, kteří o záchranných pracích s border kolií uvažují, je vyhnout se střelení, pokud to jen trochu půjde. Tj., důsledně dbát na to, aby pes nebyl zavřen v kenelce nebo uvázan v blízkosti střelce. Odvádět ho před plánovanou střelbou ze cvičiště a doufat, že výstřely, které musí pes slyšet při vlastním přezkoušení, ho nerozhodí natolik, aby přestal vnímat a pracovat. Psovod samozřejmě musí jít příkladem, sám na střelbu nesmí nereagovat. Stres z nárazového hluku pomáhá odstranit pohyb (divoká akční hra, veselý běh, lehké motorické cviky jako otočky apod.) a prokrmování oblíbenou potravou (i kdyby na povel). Reakce na střelbu vznikne spíše, když je pes hodně unavený (po několikahodinové práci) nebo jinak oslaben (nemoc).

Závěrem:

Border kolie jako plemeno jsou velice vhodné pro záchranné práce. Jsou lehké, rychlé, odolné, inteligentní, na pohřešované osoby nepůsobí dojmem „zlého psa“. Péče o ně není nijak náročná. Nevýhodou je jejich citlivost, která se může projevit při nevhodném výběru figurantů při nácviku nebo při střelbě. Dovolují si uvažovat o tom, zda dnes opravdu potřebujeme prověřovat psy stejně jako před padesáti lety, kdy hrozily válečné konflikty. Domnívám se, že je velká škoda, že se na všech záchranných zkouškách střílí a prověřuje se klid psa při střelbě. Zvlášť pro vyhledávání v plochách je přítomnost střelby v reálu dost nepravděpodobná. Je to skutečně potřeba, nebo je to archaický přežitek z dob minulých? I border kolie, která na střelbu nereaguje, může být střelbou stresována. Ostrý zvuk jí prostě není příjemný.

Chov border kolií v roce 2011

(Monika Švarcová)

V roce 2011 bylo pod BCC CZ vydáno celkem 210 krycích listů. Využito jich bylo 154, 14 fen nezabřezlo. – tzn. bylo zapsáno 140 vrhů. Počet zapsaných border kolií se od loňského roku opět o něco zvedl (v r.2010 bylo 810 zapsaných BOC), v r. 2011 bylo zapsáno celkem 889 štěňat (6,35 na vrh). 5 štěňat se narodilo mrtvých a 6 jich zemřelo do odběru.

V r. 2011 nakryl jeden pes nejvíc 7 fen, dva psi kryli 4x, 12 – 3x, 15 – 2 x a ostatní kryli 1x. Zahraničními krytí bylo celkem 28 (26 psy). Zahraničními importy v ČR se krylo 36 x (12 psy). Celkem krylo v loňském roce 103 psů. Importováno bylo do ČR 18 jedinců (10 psů a 8 fen)*.

* uváděná čísla nemusí být 100% přesná

Přibližně 500 štěňat bylo zbarveno klasicky černobíle, cca 130 bylo trikolorů a cca 70 bluemerle, následovali hnědobílí (48), bluemerle tan (28), modrobílí (24), HB tan (20). Celkem bylo zapsáno 18 ! různých barev. Chtěla bych touto formou poprosit chovatele, aby nezkoumali každý jinak barevný chlup na svém štěněti ☺ Týká se to hlavně seal jedinců, ale někdy i pálení apod.. Barva se samozřejmě může věkem zvýraznit, ale často je to i opačně, a

pokud se zbarvení změní opravdu markantně, lze odpovídající barvu zapsat při bonitaci.

V roce 2011 proběhly 3 bonitace, dvakrát pod taktovkou p. M. Krinkeho a jednou bonitaci posoudila p. A. Grygarová. Na každé bonitaci se již stabilně sejde okolo 60 jedinců.

Začátkem letošního roku byl na webu BCC CZ zveřejněn přehled psů, u kterých se vyskytla epilepsie. Ještě jednou bych chtěla poděkovat všem, kdo nám poskytli o svých psech informace. Podle údajů projektu LUPA (www.eurolupa.org), který zastřešuje výzkum epilepsie, se epilepsie průměrně vyskytuje u 3% psí populace. Toto číslo je ovšem průměrné, u některých plemen může toto procento být až několikanásobně vyšší.

Epilepsie může mít více forem a příčin, bohužel je ve většině případů nevléčitelná a u většiny border kolií špatně kontrolovatelná – psi špatně reagují, nebo vůbec nereagují na léky. Příčinu záchvatů je poměrně náročné určit, diagnóza „idiopatická epilepsie“ (epilepsie zdánlivě „bez příčiny“ – nejspíše dědičná epilepsie) je většinou stanovena až po vyloučení všech ostatních možných příčin, což je i finančně značně náročné. Takto nemocní psi se často nedožívají vyššího věku, nemoc vyčerpává nejen je, ale i jejich lidské rodiny... Epileptičtí psi a psi, kteří mají epileptické potomky – zejména ti, kteří dali epilepsii ve více vrzích – by neměli být dále používáni v chovu. Bohužel nelze jednoduše říci, které spojení je rizikové a které ne, o dědičnosti epilepsie se zatím mnoho neví, ale opatrnost je určitě na místě.

Opět Vám – chovatelům i majitelům BOC - doporučuji provádět při RTG kyčelních kloubů i RTG loktů, popř. OCD. Loketní klouby jsou při většině sportů – ale i při běžném životě psa – více zatěžovány než kyčelní (nesou většinu váhy psa). Oficiální vyhodnocení DLK a OCD stojí celkem 700,- + rentgenové snímky navíc, což není tak velká položka, zvláště když se RTG provádí pouze jednou za život psa.

Ve všech činnostech, které se svými border kolieami provozujete, Vám přeji hodně štěstí, zdraví a spokojenosti – pro Vás i vaše psí kamarády ☺

Mám jen tři obyčejné borderáky...

(Iveta Matzenauerová)

Dovoluji si reagovat na článek paní Jančaříkové ohledně záchranného výcviku a border kolie. Je mi líto, že je článek tak nešťastně formulován. Pokud má takové zkušenosti, měla možná více specifikovat, o jaké psy se jedná. Článek vyznívá příliš obecně a zkresleně. Sice je v úvodu zmíněno, že paní bude vycházet ze zkušeností s její border kolii, ale článek celkově vyznívá jako obecné vlastnosti tohoto plemene. To, co je na jedné straně popisováno jako jeho pozitivum, je v jiném odstavci zase považováno za negativum. S tím nemůžu souhlasit. Považovat border kolii za plemeno nervní a s labilní nervovou soustavou? S takovým psem by asi žádný ovčák velké štěstí neudělal. A border kolie neoplývají ani zázračnou nadpřirozenou schopností vyhnout se střepům, větvičkám a jiným nástrahám. Moji hoši by mohli vyprávět o zašitých nohách, potrhaných očích a podobně... Oni spíš v zápalu práce tyhle malichernosti nemají čas řešit. Většina problémů, na které paní Jančaříková narazila, je spíše v rovinách výcviku, tréninku, připravenosti psa a vzájemného vztahu.

Pokusím se popsat úskalí záchranného výcviku a některé věci trochu objasnit. Na téma border kolie a záchranný výcvik jsem psala už několikrát, ale je to už trochu dávno. Doba pokročila, ale některé věci se nemění.

Věnuji se záchranařině od roku 1997, kdy jsem si pořídila svou první border kolii. A nemyslím si, že bych měla zrovna superpsy. Mám prostě tři úplně normální borderáky. U záchranného výcviku, ostatně jako u každého jiného, záleží na výběru štěněte a hlavně na jeho přípravě pro budoucí využití. Problémy popisované v článku, se mohou vyskytnout u každého plemene. Ale je potřeba zdůraznit, že hlavní podíl na těchto „problémech“ má většinou psovod sám. Ano, border kolie jsou citlivější, ale úplně stejně jako většina ovčáckých plemen. Jsou snadno ovladatelné na dálku, spoustu situací umí samy vyhodnotit a většinu i zdárně vyřešit. Jsou prostě příliš chytré. Někdy bohužel. Nevyplácí se jim moc „mluvit“ do práce, kterou dělají dobře. Pak to může být problém. Pes ví, že mu psovod nevěří a ztrácí motivaci k samostatné práci. Záchranný výcvik je více než všechny ostatní založený na vzájemné důvěře psa a psovoda. Pes věří psovodovi, že ho nepošle někam, kde by se mu mohlo něco ošklivého stát a naopak psovod musí věřit svému psu, že svou práci odvede dobře.

Výcvik border kolií má svá specifika. To víme všichni, a proto je máme tak rádi. Bohužel u nás se v záchranných brigádách na border kolie dívá hodně přes prsty. Vím, o čem mluvím. Prošla jsem si tím taky. Musela jsem sama přijít na to, jak vlastně border kolii pro tento druh práce připravit. Poradit mi neuměl nikdo. V tu dobu tady s nimi moc lidí záchranařinu nedělalo. Všechno bylo metodou pokus omyl. Asi jsem měla štěstí, že mi to vyšlo. Udělala jsem spoustu chyb, ale zároveň se poučila. Hodně diskutované je téma reakce border kolie na střelbu. Každý, kdo kdy byl s borderkou na běžném cvičáku, jistě slyšel šílené zkazky o jejich děsné reakci na střelbu. A ty méně zkušené to jistě vyděsí a na problém je zaděláno. Člověk to začne trénovat příliš (i když pozitivně) a psa jen utvrdí v tom, že se děje něco mimořádného a ejhle, máme tu reakci na střelbu jak vyšitou. Mě se osvědčilo střílet psům nepravidelně a nejlíp u činností kdy tzv. nevidí a neslyší. Střílím u revírů, běhání za míčkem, když se spolu jen tak honí... A hlavně, neodměňuji psa poté, co „ustojí“ střelbu. Tak bych ho opět jen upozornila na to, že se děje něco mimořádného. Raději ho odměním za

jednoduchý cvik. Ano, border kolie střelbu moc nemusí (ostatně jako většina psů, mají citlivější sluch než my), ale když z ní nebudeme dělat vědu my psovodi, nebudou ji dělat ani naši psi.

Nelze ani zobecňovat malou žravost. Je to opět o jedincích a týká se to všech plemene. Sama mám dva borderáky, kteří by se za žrádlo přerazili. Ale cvičit na žrádlo pro mě bylo nepraktické. Párkrát upadl pamlsek na zem a místo značení figuranta pes napřed prolustroval okolí, jestli by někde nebyl pamlsek zadarmo. Cvičení na hračky je mnohem „jednodušší“ a hlavně psy baví úplně stejně.

Border kolie jsou obecně velmi běhavé, lehké a mrštné plemeno. Pro snadnou ovladatelnost jsou nejen v záchranařině sportovní, ale i v praxi stále více využívány. O tom, že jsou pro tento druh aktivity skvěle uzpůsobeny, není pochyb. A svědčí o tom jejich vzrůstající obliba v zahraničí. Ale stejně tak, jako není záchranařina vhodná pro každého psovoda, ani border kolie není pes pro každého. Její nervová soustava je skvěle uzpůsobena. Dokáže se rychle vzrušit a zároveň velmi rychle zklidnit, vypnout. Jsou to ideální pracanti. Jen s nimi musí člověk umět zacházet.

V momentě, kdy se na jakéhokoli psa jakéhokoliv plemene klade příliš velký psychický tlak, dochází u něj k přeskokovému jednání. Je to obranný mechanismus k odbourání nadměrného stresu. Spouštěčem těchto reakcí není figurant, ale psovod. On je pro psa „Bůh“. Pokud není člověk soudný, je příliš ambiciózní a přeskakuje příliš rychle některé pasáže ve výcviku, časem se mu to vrátí. Pes prostě neunes určitou situaci. To platí obecně. Není to jen výsadou jednoho určitého plemene. To jen někteří s oblibou tvrdí.

Nemůžu souhlasit ani s názorem, že border kolie jsou zdrženlivé vůči cizím. To by si asi těžko mohli ovčáci vzájemně půjčovat vycvičené psy. Border kolie hledá i proto, že lidi miluje a chce je najít. Border kolie jsou k lidem velmi důvěřivé. A pro pohazení nebo míček od kohokoliv by se dokázali snad i rozkrájet. Neznám nekontaktní border kolii, tou se může stát jen v případě, že si ji tak člověk sám vychová.

Záchranářský výcvik by měl brát člověk jako poslání. Pro psa to vždy a za všech okolností musí být zábava. Na záchranařinu se opravdu nehodí každý pes. Ale jsou plemena více vhodná a méně vhodná. Mně se na záchranařině moc líbí, že je úplně jedno, co máte za psa, důležitý je váš vzájemný vztah a i s malým voříškem můžete vyhrát mistrovství světa. A když mám tu smůlu, že zrovna můj vysněný pes na ni není stavěný? Je spousta jiných věcí, co jde se psem dělat. Proto vím, že Ricky nebude nikdy plochař ani sutinář, ale je skvělý stopař. A tady můžu sbírat aspoň zkušenosti a informace pro další léta výcviku.

Pokud měl být článek paní Jančařikové pouze osobním zamyšlením, chápu to. Jen bych příště volila spíše jiný způsob prezentace. Kdyby to s border kolie bylo opravdu tak tragické po psychické stránce, asi těžko by naši psovodi s nimi dosahovali takových úspěchů: Lenka Vlachová s Dreakem (Aneas Black Chevers) jsou mistry světa v sutině a s Barnym mají atesty MV; já s Rickym (Avenger Zorro Wonderfull Dream) jsme mistry světa ve stopách, se Sidem (Cid Akumulator) máme atesty MV a byli jsme mohokrát na MS; Lenka Navrátilová s Kikínem (Hard Working Black Chevers) mají moře úspěchů v plochách a atest MV; Irena Málková s Timem (Armin Gulden Land); Petr Linda se Smráďou (Arpád Aibara) vítěz MR IZS, mnohokrát na MS a s atesty MV a myslím že člen USAR týmu ČR; Lucka Krejčí s Klerinkou (Claire Coly Queen) atesty IRO, MS... To myslím mluví za vše. A jen doufám, že jsem na nikoho nezapomněla.

Redakční poznámka ohledně vysvětlení zkratk: Atesty MV - atesty ministerstva vnitra, IZS - Integrovaný záchranný systém, IRO - Mezinárodní organizace pro výcvik záchranných psů USAR - Urban Search and Rescue Team (Vyhledávací a záchranný odřad do obydlených oblastí).

Střelba na zkouškách a závodech je jistě nepříjemná. Mě ale více tíží, že ze zkoušek a závodů se stávají dostihy a za chvíli už to bude sport jen pro pár vyvolených plemen, která stihnou proběhat neskutečně velký terén za neuvěřitelně krátkou dobu a do toho ještě neúnavně nepřetržitě štěkat u nalezené osoby... Prostě závody se čím dál víc vzdalují od původního poslání. Obávám se, že za chvíli budou sport a praxe v záchraňařině od sebe natolik vzdálená odvětví, že se bude muset člověk rozhodnout, čemu se chce věnovat.

Pro mě je border kolie na záchraňařinu ideální plemeno. Svým psům věřím a oni mě za to vždycky v nelehkých situacích podrželi. Ať to byly atesty MV, MS, praktická nasazení nebo jen cvičení. Přiznávám, že jsem na své psy pyšná. Dokáží pracovat v noci na sutině, přesto, že je kolem hromada lidí, hasičům jedou agregáty na plný plyn, všude kravál, že není slyšet vlastního slova, a mají obrovskou radost, když najdou někde volnou ruku pro pohlázení, když mají zrovna pohov, a je jim upřímně jedno, jestli toho člověka znají, nebo ne. Čím neznámější, tím lepší, protože ten ještě neví, že je bude muset hladit až do úplného vyhlázení. Můžu se svým psem slanit a pak jít hledat, můžu se nechat přepravit plošinou a můžu jít hledat.... A to nemám superpsy. Mám jen tři obyčejné borderáky.

Škoda, že teď, když je tolik možností, se neumíme domluvit a vzájemně si pomoci.

STANOVY KLUBU BCC CZ

P R E A M B U L E

Zakladatelé prohlašují, že posláním a cílem klubu Border Collie Club Czech Republic (dále jen „klub“) je prostřednictvím ryze zájmové a veřejně prospěšné činnosti zejména:

- podporovat a propagovat kvalitu chovu čistokrevných border kolií (dále jen „BOC“) s důrazem na jejich přirozenou schopnost pracovat
  - popularizovat plemeno BOC a klub na veřejnosti
  - podporovat členy klubu ve všech aktivitách vhodných pro uplatňování vlastností typických pro toto plemeno
  - podporovat v klubu vzájemnou soudržnost a dobré vztahy mezi členy
  - zprostředkovávat členům klubu informace o chovu a využití BOC u nás i ve světě
- Na důkaz tohoto přijímají zakladatelé klubu i jeho členové Etický kodex klubu a tyto stanovy.

Článek 1

Založení klubu

Border Collie Club Czech Republic se sídlem v Praze byl založen na ustavující členské schůzi klubu dne 11.9.1999.

Článek 2

Právní postavení klubu

1. Klub je dobrovolným sdružením příznivců BOC. Sdružuje členy na základě společného zájmu.
2. Klub je právnická osoba, nepolitická, nezávislá, nezisková, dobrovolná, založená na humanitárních principech.
3. Klub vystupuje v právních vztazích svým jménem a za porušení svých závazků odpovídá celým svým majetkem. Osobní ručení členů je vyloučeno.

Článek 3

Název a sídlo klubu

1. Název klubu zní: Border Collie Club Czech Republic
2. Zkrácený název: BCC CZ
3. Sídlem klubu je: Klub BCC CZ, Opočenská Petra, Jiránkova 2299, 530 02 Pardubice

Článek 4

Doba trvání klubu

Klub je založen na dobu neurčitou.

Článek 5

Předmět činnosti klubu

1. Klub se zabývá organizací, propagací a koordinací veškeré činnosti se vztahem k BOC a odpovídajícím kynologickým sportům. Dbá přitom na to, aby soutěže, které jsou pro BOC pořádány, probíhaly ve smyslu daných ustanovení Českomoravské kynologické unie (dále jen "ČMKU"), případně norem vydaných klubem.
2. Klub specifikuje podmínky chovu BOC pro Českou republiku, vychází přitom z FCI standardu BOC a jeho aktualizací.
Klub zajišťuje jednotný výklad standardu BOC na území České republiky.
3. Klub zastupuje své členy ve vztahu k FCI, ke všem organizacím, v jejichž rámci působí, k orgánům státní správy, kynologickým i nekynologickým organizacím a jednotlivcům. Hájí zájmy svých členů, vystupuje jejich jménem, zajišťuje spolupráci s jinými organizacemi.

4. Klub předává svým členům aktuální informace prostřednictvím klubového zpravodaje, veřejným tiskem nebo jiným vhodným způsobem, vydává nebo podporuje vydávání kynologických publikací, jednotlivých řádů a tiskopisů týkajících se BOC.
5. Klub je oprávněn provádět vydavatelskou, poradenskou či jinou činnost související s jeho posláním.
6. Klub řeší sporné záležitosti mezi jednotlivými členy.
7. Veškerá činnost klubu musí být v souladu s obecně závaznými právními předpisy, s platnými stanovami klubu a s platným Chovatelským a zápisním řádem ČMKU.

Článek 6

Podmínky členství

1. Členství v klubu je řádné nebo čestné.
2. Řádným členem klubu se může stát po splnění podmínek určenými Stanovami:
  - a) fyzická osoba
  - b) právnická osoba
3. Fyzická osoba, která nedosáhla 18-ti let věku, se může stát členem klubu, pokud s jejím členstvím vysloví písemný souhlas její zákonný zástupce.
4. Čestným členem se může stát ten, kdo se svou dlouhodobou prací nebo zvláště významným způsobem zasloužil o rozvoj chovu a popularizaci BOC. Čestné členství uděluje členská schůze na návrh výboru. Čestný člen není povinen platit členské příspěvky.

Článek 7

Vznik členství

1. Klub přijímá své členy na základě jejich písemné přihlášky, zaplacení vstupního vkladu ve výši 100,- Kč (jednosto korun českých) a členského příspěvku.
2. Členství v klubu vzniká dnem zaplacení členského příspěvku na daný rok.

Článek 8

Zánik členství

1. Nezaplacením členského příspěvku na daný kalendářní rok do termínu stanoveného výborem klubu a zveřejněného na internetových stránkách, nebo ve zpravodaji klubu.
2. Vyloučením člena za hrubé porušení stanov klubu nebo Chovatelského a zápisního řádu ČMKU. O vyloučení rozhoduje členská schůze na návrh výboru.
3. Vystoupením člena z klubu na základě písemného prohlášení člena (dobrovolné ukončení členství).
4. Úmrtím člena.

Článek 9

Práva a povinnosti členů

1. Členové mají zejména právo:
  - hlasovat na členské schůzi a volit do orgánů klubu (pokud jsou starší 15ti let)
  - být voleni do orgánů klubu (pokud jsou starší 18ti let)
  - využívat výhod poskytovaných klubem
  - podávat návrhy, náměty a stížnosti, vznášet dotazy na členy výboru a členy kontrolní a revizní komise (dále jen „KRK“)
  - odvolávat se proti rozhodnutí výboru ke členské schůzi, odvolání se podává jen v písemné formě, musí být doručeno nejpozději jeden měsíc před konáním členské schůze některému

- ze členů výboru
- zúčastňovat se akcí pořádaných klubem
  - být informován o činnosti a hospodaření klubu
2. Členové mají zejména povinnost:
- řídit se platnými stanovami klubu, usneseními členské schůze a rozhodnutími výboru
  - platit členské příspěvky řádně a včas, tj. v termínu stanoveném výborem klubu
  - hlásit výboru klubu změny bydliště a dalších důležitých údajů

Článek 10 **Orgány klubu**

1. Orgány klubu jsou:
- členská schůze
  - výbor
  - kontrolní a revizní komise
2. Orgány klubu mohou jednat jen o záležitostech, které podle těchto stanov spadají do jejich působnosti.

Článek 11 **Členská schůze**

1. Je nejvyšším orgánem klubu a tvoří ji členové klubu přítomní na jejím zasedání.
2. Na členské schůzi uplatňují členové klubu svá práva řídit záležitosti klubu a kontrolovat činnost klubu.

Článek 12 **Postavení a působnost členské schůze**

1. Do výlučné pravomoci členské schůze patří:
- přijímat a měnit stanovy klubu
  - volit a odvolávat členy výboru a KRK klubu
  - zrušit rozhodnutí výboru
  - stanovit výši členského příspěvku
  - rozhodovat o zániku klubu a o rozdělení jeho majetku
2. Do působnosti členské schůze patří i rozhodování týkající se klubu a jeho činnosti, pokud si členská schůze rozhodování o těchto věcech vyžádala, a to souhlasem nadpoloviční většiny přítomných členů.

Článek 13 **Svolávání členské schůze**

1. Členskou schůzi svolává výbor klubu zveřejněním pozvánky v klubovém zpravodaji nebo v aktualitách na klubových webových stránkách, a to nejméně jeden měsíc před plánovaným dnem konání členské schůze. Pozvánka musí obsahovat datum, hodinu a místo konání členské schůze a program jednání.
2. Řádnou členskou schůzi svolává výbor klubu jedenkrát ročně. Bude-li na členské schůzi probíhat volba členů výboru a KRK, je tato schůze volební členskou schůzí. Volební členská schůze má stejné postavení a působnost jako členská schůze.
3. Mimořádnou členskou schůzi je povinen výbor klubu svolat, jestliže je potřeba neprodleně řešit otázky, které přesahují kompetence výboru klubu. Mimořádnou členskou schůzi je povinen výbor klubu svolat, pokud o to písemně požádá nejméně jedna třetina členů. Musí ji svolat ve lhůtě do dvou měsíců od doručení žádosti.
4. Mimořádnou členskou schůzi svolává výbor klubu zveřejněním pozvánky v klubovém zpravodaji nebo v aktualitách na klubových webových stránkách, a to nejméně jeden měsíc před plánovaným dnem konání schůze. Pozvánka musí obsahovat datum, dobu a místo konání a

program jednání.

Článek 14

Účast a hlasování na členské schůzi

1. Členská schůze je veřejná, tzn. že se ji mohou účastnit i nečlenové klubu.
2. Právo hlasovat na členské schůzi má každý člen, který zaplatil členské příspěvky pro daný kalendářní rok nebo rok předchozí, pokud se členská schůze koná v prvním čtvrtletí roku následujícího.
3. Každý člen má jeden hlas.

Článek 15

Jednání členské schůze

1. Členskou schůzi zahajuje a řídí předseda výboru, případně pověřený člen výboru.
2. Členská schůze volí zapisovatele, komisi návrhovou, komisi volební, osoby pověřené sčítáním hlasů a ověřovatele zápisu. Zapisovatel může být současně členem komise návrhové. Osoby pověřené sčítáním hlasů mohou být současně členy komise volební. Ověřovatel zápisu musí být nezávislá osoba, nesmí jím tedy být člen návrhové komise, ani člen výboru klubu.
3. O průběhu jednání členské schůze pořizuje zapisovatel zápis, který bude po ověření členskou schůzí zvoleným ověřovatelem zápisu uložen u jednatele klubu. Kopie zápisu bude po dobu nejméně pěti let přístupná každému členovi, který o to písemně požádá.

Článek 16

Rozhodování členské schůze

1. Členská schůze rozhoduje usneseními, která jsou pro klub závazná. Usnesení je přijato, hlasovala-li pro ně většina přítomných členů.
2. Členská schůze může rozhodnout o změně pořadí projednávaných bodů programu.
3. O záležitosti, která nebyla uvedena v předem oznámeném programu jednání, může členská schůze rozhodnout pouze tehdy, jestliže s projednáváním této záležitosti souhlasí dvoutřetinová většina přítomných členů.
4. Hlasování je veřejné, pokud členská schůze nerozhodne jinak.
5. Volba členů výboru a KRK klubu je vždy tajná.
6. Členská schůze hlasuje nejprve o návrhu výboru. Jestliže nebude schválen, hlasuje o protinávrzích členů klubu, a to v pořadí, jak byly vzneseny. Pokud byl některý z návrhů přijat, o dalších se již nehlasuje.
7. Členská schůze může rozhodnout o zrušení klubu a o rozdělení jeho majetku, a to dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných členů.

Článek 17

Výbor

1. Výbor je statutárním orgánem, který řídí činnost klubu a jedná jeho jménem. Členem výboru může být pouze fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům. Výkon funkce člena výboru je nezastupitelný. Členové výboru jsou voleni členskou schůzí.
2. Výbor je kolektivním orgánem, skládá se nejméně z pěti členů. Počet členů výboru musí být vždy lichý. Člen výboru nemůže být současně členem KRK klubu.
3. Členové výboru jsou voleni na období dvou let. Volba členů výboru probíhá každý lichý rok na výroční členské schůzi. Opětná volba není vyloučena.
4. Funkční období výboru neskončí dříve, než je zvolen výbor nový. Výbor je povinen svolat členskou schůzi, která se bude zabývat jeho volbou, nejpozději jeden měsíc před skončením svého funkčního období.
5. Zvolení členové výboru zvolí ze svého středu předsedu a jednatele a rozdělí si ostatní funkce.

- Předseda výboru je zároveň i předsedou klubu.
6. Člen výboru se své funkce může vzdát písemným prohlášením, doručeným ostatním členům výboru a členům KRK.
V takovém případě končí výkon jeho funkce dnem, kdy jeho odstoupení výbor projednal nebo projednat mohl. Předseda výboru je povinen o tom informovat předsedu KRK klubu.
  7. Výbor, pokud počet jeho členů neklesl pod polovinu, může jmenovat člena náhradního. Následující členská schůze pak náhradního člena výboru buď schválí nebo zvolí člena nového.
  8. Výbor jedná podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Výbor je usnášeníschopný, jestliže je přítomna nadpoloviční většina jeho členů. Rozhodnutí je platné jen v případě, že pro ně hlasovala většina přítomných členů výboru. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.
  9. O průběhu jednání výboru se pořizují zápisy, které se ukládají u jednatele po dobu pěti let.
  10. Výbor vydává vlastní jednací řád, kterým se upravuje způsob jeho jednání. Jednací řád podléhá schválení KRK.
  11. Jednání výboru se mají právo zúčastnit členové KRK, mohou na něm také vznášet dotazy a připomínky k projednávaným záležitostem.
  12. Jednání výboru se v odůvodněných případech mohou zúčastnit i členové klubu. Jednání výboru může být i uzavřené, rozhoduje o tom předseda výboru.
  13. Členové výboru jsou při výkonu své funkce povinni jednat s náležitou péčí a v zájmu klubu a zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, jejichž prozrazení by mohlo způsobit klubu škodu nebo poškodit jeho dobré jméno.
  14. Členové výboru odpovídají klubu, za podmínek a v rozsahu stanoveném obecně závaznými právními předpisy, za škodu, kterou způsobí porušením svých povinností při výkonu funkce. Způsobí-li takto škodu více členů výboru, odpovídají za ni klubu společně a nerozdílně.
  15. Výbor se při své činnosti řídí obecně závaznými právními předpisy, platnými stanovami klubu a usneseními členské schůze.

Článek 18

Působnost výboru

1. Do působnosti výboru náleží zejména:
  - svolávat členskou schůzi a organizačně ji zabezpečovat
  - předkládat členské schůzi zprávu o činnosti, zprávu o hospodaření, návrh změn a doplňků stanov a směrnic klubu
  - plnit usnesení členské schůze
  - zajišťovat řádné vedení předepsané evidence a účetnictví
  - rozhodovat o nakládání s majetkem klubu
  - zodpovídat za finanční hospodaření klubu
  - delegovat zástupce klubu na valnou hromadu a jiné akce ČMKU
  - delegovat zástupce klubu do komisí ČMKU, resp. FCI
  - vydávat a aktualizovat kalendář akcí v České republice, kde se prezentují BOC
  - stanovovat a chránit termín národních soutěží klubu
  - podílet se na organizaci vybraných akcí klubu
  - provádět vydavatelskou, poradenskou a jinou činnost vycházející z poslání klubu
  - zajišťovat kontakt klubu s jinými kynologickými organizacemi v České republice i v zahraničí
  - fungovat současně jako disciplinární komise
  - projednávat písemné podněty a stížnosti členů
  - zřizovat pro potřeby své činnosti pracovní komise a týmy.

Článek 19

Kontrolní a revizní komise

1. KRK je orgánem klubu, kterému přísluší dohlížet na veškerou činnost klubu. Členem KRK může být pouze fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům. Výkon funkce člena KRK je nezastupitelný. Členové KRK jsou voleni členskou schůzí.
2. KRK je kolektivním orgánem, skládá se ze tří členů. Člen KRK nemůže být současně členem výboru klubu.
3. Členové KRK jsou voleni na období dvou let. Volba členů výboru probíhá každý lichý rok na členské schůzi, která je považována za volební členskou schůzi. Opětovná volba není vyloučena.
4. Funkční období KRK neskončí dříve, než je zvolena KRK nová. Výbor je povinen svolat členskou schůzi, která se bude zabývat volbou nové KRK, nejpozději jeden měsíc před skončením funkčního období KRK stávající.
5. KRK odpovídá za svoji činnost členské schůzi.
6. Zvolení členové KRK volí ze svého středu předsedu.
7. Člen KRK se své funkce může vzdát písemným prohlášením, doručeným ostatním členům výboru a členům KRK.
V takovém případě končí výkon jeho funkce dnem, kdy jeho odstoupení KRK projednal nebo projednat mohl. Předseda KRK je povinen o tom informovat předsedu výboru klubu.
8. KRK, pokud počet jejích členů neklesl pod polovinu, může jmenovat člena náhradního. Následující členská schůze pak náhradního člena KRK buď schválí nebo zvolí člena nového.
9. KRK se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát ročně. KRK je usnášeníschopná, jestliže je přítomna nadpoloviční většina jejích členů. Rozhodnutí je platné jen v případě, že pro ně hlasovala většina přítomných členů KRK. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.
10. O průběhu jednání KRK se pořizují zápisy, které se ukládají po dobu pěti let u jednatele klubu.
11. KRK vydává vlastní jednací řád, kterým se upravuje způsob jejího jednání.
12. Jednání KRK jsou přístupná všem členům výboru. V odůvodněných případech může předseda KRK rozhodnout o jednání uzavřeném.
13. Členové KRK jsou oprávněni kdykoliv nahlížet do všech dokladů, evidence, účtů, prověřovat vedení účetnictví, kontrolovat hospodaření klubu a stav majetku klubu.
14. KRK má právo být výborem informována o jeho záměru svolat členskou schůzi a být současně informována o jejím navrhovaném programu s tím, že výbor je povinen doplnit navrhovaný program jednání o body požadované KRK.
15. Členové KRK mají nejen právo účastnit se jednání výboru, ale také vznášet dotazy a připomínky k projednávaným záležitostem.
16. KRK může provádění kontrolní činnosti rozdělit mezi své jednotlivé členy, o čemž informuje členskou schůzi a výbor klubu. Rozdělením činnosti KRK není dotčena odpovědnost členů KRK, ani jejich právo vykonávat další kontrolní činnost.
17. Členové KRK jsou při výkonu své funkce povinni jednat s náležitou péčí a v zájmu klubu, zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, jejichž prozrazení by mohlo způsobit klubu škodu nebo poškodit jeho dobré jméno.
18. Členové KRK odpovídají klubu za podmínek a v rozsahu stanoveném obecně závaznými právními předpisy, za škodu, kterou způsobí porušením svých povinností při výkonu funkce. Způsobí-li takto škodu více členů KRK, odpovídají za ni klubu společně a nerozdílně.
19. KRK se při své činnosti řídí obecně závaznými právními předpisy, platnými stanovami klubu a usneseními členské schůze.

Článek 20

Působnost kontrolní a revizní komise klubu

1. Do působnosti KRK náleží zejména:

- kontrolovat dodržování obecně závazných právních předpisů, platných stanov klubu a usnesení členské schůze
- přezkoumávat zprávu o hospodaření klubu, zprávu o stavu majetku a zprávu o činnosti klubu
- seznamovat členskou schůzi s výsledky své kontrolní a revizní činnosti
- předkládat členské schůzi svá vyjádření, doporučení a návrhy.

Článek 21

Jednání a podepisování za klub

1. Za klub je, jako jeho statutární orgán, oprávněn jednat ve všech věcech výbor. Za klub jedná vždy předseda a jeden člen výboru, nebo jednatel a jeden člen výboru. Výbor může určit, ve kterých věcech může jednat za klub pouze jeden člen výboru, a to na základě písemné plné moci udělené výborem.
2. Podepisování za klub se děje tak, že k vytištěnému nebo nadepsanému názvu klubu připojí podpis předseda a jeden člen výboru, nebo jednatel a jeden člen výboru. Výbor může určit ve kterých věcech může podepisovat za klub pouze jeden člen výboru, a to na základě písemné plné moci udělené výborem.

Článek 22

Hospodaření klubu

1. Hospodářský rok je totožný s účetním obdobím a je jím rok kalendářní.
2. Evidence a účetnictví klubu se vedou způsobem odpovídajícím obecně závazným právním předpisům.
3. Zdrojem příjmů klubu jsou především:
  - členské příspěvky
  - poplatky za služby související s organizací soutěží
  - výnosy z prodeje klubových tiskovin a klubových propagačních předmětů, případně smluvně podložené podíly na výnosech z akcí klubu, nebo z akcí, na nichž se klub podílí
  - sponzorské příspěvky a dary
  - příspěvky státu, či kynologických organizací na reprezentaci a sportovní činnost
  - jiné příjmy vyplývající z provozu klubu.
4. Klub hradí ze svého rozpočtu především:
  - náklady na činnost orgánů klubu
  - vydávání a distribuci klubových tiskovin, náklady na propagaci plemene BOC
  - náklady na svolání a organizaci členské schůze
  - podle možností náklady na organizaci významných klubových akcí
  - poplatky související se sdruženým členstvím v jiných kynologických organizacích
  - podle možností náklady spojené s činností delegátů na akce nebo do komisí ČMKU, či FCI
  - podle možností náklady na reprezentaci klubu nebo České republiky
  - jiné náklady nutné k zajištění provozu klubu.

Článek 23

Zánik klubu

1. O zániku klubu rozhoduje členská schůze, a to dvouřetinovou většinou hlasů přítomných členů. Jinak než rozhodnutím členské schůze může dojít k zániku klubu jen, stanoví-li tak zákon.
2. Spolu s rozhodnutím o zániku klubu rozhodne členská schůze o způsobu likvidace majetkové podstaty klubu v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Článek 24

Závěrečná ustanovení

1. Práva a povinnosti, které nejsou výslovně upraveny těmito stanovami, se řídí obecně závaznými právními předpisy.
2. V případě, že některé ustanovení stanov klubu se, ať už vzhledem k platnému právnímu řádu nebo vzhledem k jeho změnám, ukáže neplatným, neúčinným nebo sporným, anebo některé ustanovení chybí, zůstávají ostatní ustanovení stanov klubu touto skutečností nedotčena.

Článek 25

Změna stanov

1. O doplnění nebo změně stanov klubu rozhoduje členská schůze dvoutřetinovou většinou přítomných členů.
2. Návrh na doplnění nebo jinou změnu stanov klubu může podat výbor nebo KRK. Členové uplatňují své návrhy na jejich změnu písemně prostřednictvím výboru.
3. Návrh na doplnění nebo změnu stanov klubu předá výbor členské základně písemně, a to nejpozději 30 dnů před konáním členské schůze, která bude mít takovouto změnu na pořadu jednání.
4. Stanovy byly schváleny zakladateli klubu na ustavující členské schůzi konané dne 11.9.1999 v Praze Tróji.
5. **Tyto upravené stanovy nabývají platnosti a účinnosti dnem jejich schválení u Ministerstva vnitra ČR.**
6. Nová úprava stanov byla schválena na členské schůzi konané dne 22.9.2012 ve Zbraslavi u Brna.

DNY BORDER KOLIÍ

22. - 23. 9. 2012 Zbraslav u Brna

Letos v novém :-) Čeká vás nabitý program oba dny!

Sobota

▪ XII. Klubová výstava BCCCZ

Jako každý rok proběhne klubová výstava, na kterou jsou letos pozvané dvě zahraniční rozhodčí.

Obě jsou dlouholetými chovatelkami border kolií.

- rozhodčí: Heidi Poschacher (Borderline Country - AT)
Judit Korózs-Papp (Real Pearl - HU)

▪ Před zahájením výstavy a před závěrečnými soutěžemi proběhnou ukázky Dogdancingu v podání Petry Malé a její fenky Megy.

▪ Na výstavu je pozvaná fotografka Andrea Soldánová, která bude dokumentovat celý průběh výstavy.

Bude možné domluvit si s ní i individuální focení vašeho pejska.

▪ Členská schůze BCCCZ

Po skončení výstavy proběhne členská schůze. Velmi přivítáme všechny členy, kteří mají zájem podílet se na činnosti klubu!

Nezapomínejte, že právě VY můžete mnoho změnit!

Neděle

Druhý den bude plný **zajímavých seminářů!**

Dopoledne:

- Ortopedie (DKK, DLK, OCD) nejen z pohledu chovatele - MVDr. Radek Musil.
- Ukázka Dogfrisbee - Míša a Yvona Andrový a jejich borderky.

Odpoledne:

- Představení nové řady krmiva Fitmin Solution.
- Reprodukce psů (od krytí až po porod) - MVDr. Alois Láznička.

VÍCE INFORMACÍ NAJDETE NA KLUBOVÝCH STRÁNKÁCH!

<http://www.bcccz.cz>

